

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta tal-21 ta' Jannar, 2010

Rikors Numru. 22/2007

**Josephine Lauri, David Bonanno, Shirley Cardona,
Emmanuel Bonanno, Victor Bonanno, Lilian Galea,
Rita Refalo f'isimha proprju u bhala mandatarja ta'
hutha assenti Margaret Micallef, Carmelo Mifsud,
Saviour Mifsud, Maria Vella, Philip Mifsud u John
Mifsud, Rose Attard, Jacqueline Balzan, Sonia
Bonello u b'digriet tad-9/10/07 thassru l-kliem
“f'isimha proprju sa JW 372889” u jizdiedu minflok il-
kliem “f'isimha proprju u bhala mandatarja ta’ ohtha
assenti Margaret Gill”, Maria Mallia, Mario Mifsud u
Charles Mifsud**

vs

**Avukat Generali tar-Repubblika u
Maria Theresa Deguara Caruana Gatto**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-atturi, fejn dawn wara li ppremettew illi:

Permezz ta' citazzjoni prezentata quddiem din l-Onorabbi Prim'Awla tal-Qorti Civili – kif diversament ippresjeduta – fit-2 ta' April, 1987 il-konvenuta Maria Theresa Deguara Caruana Gatto wara li ppremettiet illi hija l-proprietarja ta' l-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug tal-kejl ta' tlett itmien hames sighan u tmien kejliet, tmiss mat-tramuntana ma' St. Mary Street, nofsinhar ma' sqaq San Gakbu u mill-punent ma' art ta' Filippu u Giovanni tal-Bibli, jew l-eredi tagħhom; illi din l-ghalqa hija posseduta mill-konvenuti – ir-rikorrenti f'dan ir-rikors – minghajr ebda titolu u qed jirrifutaw li jizgombraw minnha; talbet lill-istess konvenuti sabiex jghidu ghaliex il-Qorti m'ghandhiex tiddikjara u tiddeciedi illi l-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug kif fuq deskritta hija proprietarja ta' l-istess attrici Maria Theresa Deguara Caruana Gatto u konsegwentement illi l-konvenuti u rikorrenti f'dan ir-rikors jigu kkundannati illi jizgumbrāw mill-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug kif fuq deskritta; u dan fit-terminu qasir u perentorju li tiffissalhom din il-Qorti. Bi-ispejjez kontra l-istess konvenuti li kienu ngunti għas-subizzjoni.

Permezz ta' nota ta' eccezzjonijiet ipprezentata fis-26 ta' Novembru, 1987, il-konvenut Carmelo Mifsud eccepixxa: (1) Fl-ewwel lok il-preskrizzjoni ta' tletin (30) sena a tenur ta' l-Artikolu 2248 tal-Kodici Civili; u (2) li t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt peress li l-art imsemmija fic-citazzjoni hija ta' l-ahwa Mifsud.

Permezz ta' nota ta' eccezzjonijiet ipprezentata fid-19 ta' Jannar, 1988, il-konvenuti Dr. Joseph Azzopardi u l-P.L. Charles Vassallo f'isem l-assenti *nomine* Margaret Micallef, Carmelo Mifsud, Saviour Mifsud, Mary Vella, Philip Mifsud u John Mifsud eccepew: (1) Qabel xejn l-atturi jridu jipprovaw li huma proprietarji; u (2) Minghajr pregudizzju l-azzjoni hija preskripta stante li l-konvenuti ilhom jipposjedu l-ghalqa *in kwistjoni "animo domini"* għal aktar minn tletin sena.

Permezz ta' nota ta' eccezzjonijiet pprezentata fis-27 ta' Mejju, 1988, il-konvenuta Rose Attard eccepiet: (1) L-

Kopja Informali ta' Sentenza

ghalqa de quo tappartjeni lill-aventi kawza tal-attrici (sic) Victor Mifsud u *in fatti* dejjem kienet ritenuta bhala proprjetarja tal-imsemmi defunt tant li giet denunzjata fost l-assi tieghu (Denunzia Numru 1697/79); u (2) Bla pregudizzju ghas-suespost, *in vista* tad-dikjarazzjoni tal-istess attrici illi l-ghalqa de quo kienet *in lokazzjoni* għand Vittorio Mifsud, ma jistghux jirnexxu t-tieni u t-tielet domanda tac-citazzjoni.

B'sentenza tat-13 ta' Marzu, 2001, l-Onorabbi Prim'Awla tal-Qorti Civili qatghet u ddecidiet il-kawza billi cahdet it-talbiet kollha attrici u laqghet l-eccezzjonijiet tal-konvenuti r-rikorrenti f'dan ir-rikors u dan bl-ispejjez kollha kontra l-istess attrici. Kopja tal-imsemmija sentenza tat-13 ta' Marzu, 2001 qieghda tigi hawn esebita u mmarkata Dokument "A".

B'sentenza ta' l-24 ta' Settembru, 2004, l-Onorabbi Qorti ta' l-Appell qatghet l-Appell interpost mill-attrici f'dik il-kawza Maria Theresa Deguara Caruana Gatto mis-sentenza tat-13 ta' Marzu, 2001 billi laqghetu limitatament *in kwantu* l-Qorti ta' l-Ewwel Grad kienet cahdet l-ewwel talba attrici, u konsegwentement irriformat is-sentenza appellata tat-13 ta' Marzu 2001 billi irrevokata fejn din cahdet l-ewwel talba attrici u laqghet l-istess talba billi ddikjarat lill-attrici appellanti proprjetarja tal-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug kif deskritta fic-citazzjoni, u kkonfermata fil-bqija. Kopja tal-imsemmija sentenza tal-24 ta' Settembru, 2004 qieghda tigi hawn esebita u mmarkata bhala Dokument "B".

B'sentenza tat-2 ta' Dicembru, 2005, l-Onorabbi Qorti ta' l-Appell ddecidiet dwar ir-rikors tal-konvenuti, r-rikorrenti f'dan ir-rikors, li permezz tieghu talbu ritrattazzjoni billi cahdet it-talbiet tal-konvenuti ritrattandi bl-ispejjez kontra tagħhom. Kopja tal-imsemmija sentenza tat-2 ta' Dicembru, 2005 qieghda tigi hawn esebita u mmarkata bhala Dokument "C".

Skond is-sentenza ta' l-24 ta' Settembru, 2004, tal-Onorabbi Qorti ta' l-Appell li permezz tagħha qatghet l-Appell interpost mill-attrici f'dik il-kawza Maria Theresa

Kopja Informali ta' Sentenza

Deguara Caruana Gatto mis-sentenza tat-13 ta' Marzu, 2001, I-Onorabbi Qorti tal-Appell irriformat is-sentenza tat-13 ta' Marzu, 2001, kwantu din cahdet I-ewwel talba attrici billi irrevokatha fejn din is-sentenza cahdet I-ewwel talba attrici u laqghet I-istess talba billi ddikjarat lill-attrici appellanti proprjetarja tal-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug kif deskritta fic-citazzjoni.

Din id-decizjoni ta' I-Onorabbi Qorti tal-Appell hija motivata mill-fatt li skond I-Onorabbi Qorti ta' I-Appell, I-Ewwel Onorabbi Qorti kienet zbaljata fis-sentenza tagħha tat-13 ta' Marzu, 2001, meta striehet fuq ir-rizultanzi tar-rapporti tal-erba' periti teknici imqabbda minnha li kienu kkonkludew li I-ghalqa pretiza mill-attrici f'dik il-kawza, I-intimata Maria Theresa Deguara Caruana Gatto kienet dik indikata fil-kuntratt ta' divizjoni li in forza tieghu I-istess attrici kienet qieghda tibbaza I-ewwel talba tagħha, cioe' dak li jigi dikjarat li I-ghalqa ta' Bajdun fil-limiti ta' Haz Zebbug kienet proprjeta' tagħha. Skond I-Onorabbi Qorti ta' I-Appell, I-Ewwel Onorabbi Qorti messha striehet fuq ir-rizultanzi tal-provi orali u dokumentarji.

Meta ghaddiet sabiex tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha dwar I-ezami tagħha tal-provi orali u dokumentarji I-Onorabbi Qorti tal-Appell stqarret li ma hemmx kontestazzjoni dwar liema hija I-ghalqa in kwistjoni u dan għaliex skond I-istess Qorti ta' I-Appell, il-konvenut f'dik il-kawza, Carmelo Mifsud jghid espressament li "*I-art imsemmija fic-citazzjoni hija ta' I-ahwa Mifsud*" u I-konvenuta f'dik il-kawza, Rose Attard, tghid li "*I-ghalqa de quo tappartjeni lill-aventi kawza tal-attrici Victor Mifsud*." L-Onorabbi Qorti ta' I-Appell izzid ukoll li meta I-konvenuti f'dik il-kawza eccepew il-preskrizzjoni akkwizittiva allura dan kien ifisser li kien hemm qbil dwar liema kienet I-art mertu tal-kawza.

Certament li b'dan I-argument tagħha, I-Onorabbi Qorti ta' I-Appell kienet qieghda tinjora elementi sinjifikattivi sabiex issir il-prova tant vitali f'azzjoni rivedikatorja u cioe' dik tat-titulu fil-proprjeta' fuq I-art rivendikata. Dan I-element huwa li r-rivendikant irid juri permezz ta' prova kompleta u konkluzziva u li ma thallix lanqas I-icken dubbju li I-art

Kopja Informali ta' Sentenza

rivendikata hija tieghu. Kull dubbju anke jekk huwa l-icken dubbju għandu jmur favur il-pussessur rivedikat. Kif qalet tajjeb l-Ewwel Onorabbi Qorti fis-sentenza tagħha tat-13 ta' Marzu, 2001, l-attrici Maria Theresa Deguara Caruana Gatto ma rnexxilhiex li tipprova t-titolu originali ta' akkwist, ghax kif irrizulta mir-rapporti kemm tal-Perit Tekniku u kif ukoll tal-Periti Addizzjonali l-ghalqa li kienet qieghda tippretendi ma kinitx l-istess għalqa deskritta fil-kuntratt ta' diviżjoni li in forza tieghu l-istess attrici kienet qieghda ssostni it-titolu tagħha.

Dan kien jikkostitwixxi dubbju car u mhux zghir dwar l-identifikazzjoni ta' l-art u konsegwentement dwar it-titolu u konsegwentement tali dubbju kellu jmur favur il-pussessur rivendikat f'dak il-kaz ir-rikorrenti f'dan ir-rikors.

Huwa car li l-agir ta' l-Onorabbi Qorti ta' l-Appell meta najorat element car u certament mhux zghir ta' dubbju marbut mal-identifikazzjoni tal-art rivendikata u qagħdet fuq stqarrijiet u eccezzjonijiet li bl-ebda mod ma setghu jew qatt setghu jigu interpretati bhala li b'xi mod eliminaw jew sinjifikattivament naqsu d-dubbju dwar l-identifikazzjoni ta' l-art – identifikazzjoni li kienet ghall-iskruttinju ta' erba' periti teknici imqabbda mill-Qorti li lkoll qablu dwar il-fatt li l-art rivedikata ma kinitx l-istess art li l-attrici Maria Theresa Deguara Caruana Gatto – jammonta ghall-vjolazzjoni tad-dritt fundamentali tar-rikorrenti ghall-protezzjoni minn privazzjoni ta' proprjeta' u tat-tgawdija pacifika tal-proprjeta' kif protetti mill-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u mill-Artikolu 1 tal-Ewwel Protocol tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali u tad-dritt fondamentali għal smiegh xieraq kif protett mill-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet Umani.

Talbu r-rikorrenti esponenti jghidu ghaliex dina l-Onorabbi Qorti joghgħobha:

Tiddikjara li għar-ragunijiet fuq premessi gew vjolati d-drittijiet u libertajiet fondamentali tagħhom kwantu.

Kopja Informali ta' Sentenza

Għall-protezzjoni minn privazzjoni ta' proprjeta' u tatt-gawdija pacifika tal-proprjeta' kif protett taht I-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u I-Artikolu 1 tal-Ewwel Protocol tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali (Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta); u

Għal smiegh xieraq kif protett taht I-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u I-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali (Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta).

Tiddikjara nulla u bla effett is-sentenza tal-Appell tal-24 ta' Settembru, 2004, fl-ismijiet "Maria Theresa Deguara Caruana Gatto et vs Teresa Bonanno et" [Appell Civili Numru 277/1987/1].

Tiddikjara lill-intimati responsabbi għad-danni kollha sofferti mir-rikorrenti esponenti kawza ta' l-agir illegali u abbużiv ta' l-intimati u għad-danni morali kollha rizultanti.

Tillikwida l-istess danni u tikkundanna lill-intimati ihallsu dd-danni kollha hekk likwidati, bl-interessi legali sad-data tal-pagament effettiv.

Tagħti kull rimedju iehor necessarju u opportun, sabiex jigu salvagwardati d-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti.

Rat ir-risposta tal-intimat Avukat Generali, fejn dan eccepixxa illi:

Preliminjament, in kwantu r-rikorrenti qed jittentaw jaslu b'din il-procedura kostituzzjonali fejn ma rnexxielhomx jaslu permezz ta' proceduri civili fl-appell u anke wara talba għal ritrattazzjoni, din il-procedura hija frivola u vessatorja u l-Qorti għandha tiddikjaraha bhala tali u tastjeni milli tismaghha. L-esponent hawn jagħmel referenza għar-raba' talba tar-rikorrenti u jghid bi twegiba li l-ghan tal-proceduri kostituzzjonali mhux li jservu bhala okkazzjoni għat-tielet istanza. Għalhekk kull tentattiv biex dawn il-proceduri jintuzaw b'dan il-mod jikkostitwixxi uzu hazin u abbużiv ta' din il-procedura straordinarja.

Preliminarjament ukoll u in sostenn tal-punt numru 1, jinghad li l-mertu tar-rikors kostituzzjonali, u cioe' l-allegat zball li sar mill-Qorti fl-identifikazzjoni tal-art mertu tal-kawza originali, kien il-punt, jew ossija, wiehed mill-punti, li kien diskuss u deciz kemm quddiem il-Prim'Awla, kif ukoll quddiem il-Qorti tal-Appell, u anke kien il-punt li fuqu kienet ibbazata it-talba ghal ritrattazzjoni. Kien propriu ghal din ir-raguni li l-Qorti tal-Appell cahdet it-talba ghal ritrattazzjoni. Fil-mertu jinghad li m'hemm l-ebda ksur tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti la taht il-Kostituzzjoni u lanqas taht il-Konvenzjoni, u dan minhabba r-ragunijiet segwenti.

In kwantu r-rikorrenti jallegaw ksur tal-artiklu 1 tal-Ewwel Protokol, l-esponent jissottometti li dan l-artiklu mhux applikabbli ghall-kaz in kwistjoni stante li:

- a) Dan l-artiklu jippresumi li r-rikorrent ikollu diga' l-proprjeta' għandu. Il-punt jekk ir-rikorrenti għandhomx jew le proprjeta' tal-art in kwistjoni tressaq quddiem il-Qorti kompetenti biex ikun deciz. Għalhekk dan minnu nnifsu juri li r-rikorrenti kellhom biss pretensjoni fuq din l-art u ma kinitx għandhom jew tagħhom kif jitlob l-artiklu 1. Hu ukoll manifest li oggett ma jistax jittieħed minn min m'ghandux il-pusseß tiegħu.
- b) Bis-sentenza tal-Qorti tal-Appell tal-24 ta' Settembru 2004 li illum ghaddiet in gudikat, kien deciz definittivament li sid l-art msemmija fic-citazzjoni (u li kienet l-istess art li r-rikorrenti kellhom fil-pusseß tagħhom u li fl-eccezzjonijiet tagħhom ivvantaw pretensjonijiet fuqha), hija l-intimata l-ohra f'dawn il-proceduri. Għalhekk iktar u iktar illum ir-rikorrenti ma sofrew l-ebda 'tehid mill-pusseß tagħhom' fis-sens tal-artiklu 1, għaliex illum il-proprjeta'mhix tagħhom.

In kwantu r-rikorrenti jallegaw ksur tal-artiklu 37 tal-Kostituzzjoni, l-esponenti jissottomettu li dan l-artiklu ma jaapplikax ghall-kaz in kwistjoni stante li:

a) L-artiklu 37(2)(h) u l-artiklu 37(2)(j) jipprovdu li dan l-artiklu ma japplikax fejn it-titlu ghall-proprjeta' jew il-pussess ikun bidel l-idejn minhabba sentenza tal-Qorti jew minhabba ligi tal-preskrizzjoni jew ligi simili. Fil-fatt fil-kaz odjern, kienet il-Qorti li ddecidiet li s-sid tal-art in kwistjoni hija l-intimata l-ohra f'din il-procedura.

b) Apparti dawn il-proceduri fil-Qrati, ma jissussisti li sehh l-ebda 'tehid forzat' iehor, element li hu mehtieg biex dan l-artiklu jkun japplika.

In kwantu r-rikorrenti jallegaw ksur tal-artiklu 6 tal-Konvenzjoni u tal-artiklu 39 tal-Kostituzzjoni, l-esponent jissottometti li m'hemm l-ebda ksur ta' dawn l-artikli. Il-fatt li r-rikorrenti ma qablux ma' decizjoni tal-Qorti kompetenti li llum ghaddiet in gudikat, ma jfissirx fih innifsu li b'daqshekk, inkisrulhom id-drittijiet fundamentali taghhom. Decizjoni tal-Qorti li kellha ezitu negattiv ghar-rikorrenti, fiha nnifisha ma twassalx awtomatikament ghall-ksur taddritt ta' smiegh xieraq. Fi kwalunkwe kaz, l-esponent jitlob li r-rikorrenti jispjegaw f'iktar dettall liema aspett ta' dawn l-artikli huma qed jallegaw ksur tieghu.

Rat ir-risposta tal-intimata Maria Theresa Deguara Caruana Gatto, fejn din eccepier illi:

In linea preliminari tirrileva li fost ir-rikorrenti hemm persuni assenti minn dawn il-gzejjer u ghalhekk hi għandha d-dritt titlob li jigu esibiti l-prokuri relativi debitament awtentikati u legalizzati skond il-ligi u l-prattika normali. Inoltre, r-rikorrenti għandhom jigu ordnati jagħtu l-indirizz ta' kull wieħed u wahda minnhom permezz ta' nota ghall-finijiet ta' kull notifika ulterjuri.

In linea preliminari ukoll l-esponenti titlob l-isfilz tad-dokumenti esibiti peress li m'humiekk kopji legali u hu mpossibbli li wieħed jikkontrolla li huma awtentici.

Preliminarjament ukoll l-esponenti tassocja ruhha mal-eccezzjoni ta' l-Avukat Generali li l-procedura prezenti tar-rikorrenti hi manifestament frivola u vessatorja, u tissottometti li din l-Onorabbli Qorti għandha tapplika ssanzjonijiet kollha stabbiliti mil-ligi għal min jabbuza mir-

Kopja Informali ta' Sentenza

rimedji proposti mil-legislatur ghall-protezzjoni genwina tad-drittijiet fondamentali tal-bniedem.

Ir-rikors tal-atturi huwa l-ennezimu tentattiv taghhom biex jippruvaw jisirqu proprieta' li jafu perfettament li mhix taghhom, tant li l-eccezzjoni taghhom fil-kawza intentata mill-esponenti kienet li l-ghalqa in kwistjoni kienet saret taghhom bil-preskrizzjoni akkwizittiva.

Ir-rikors odjern mhu xejn hlied talba ghar-ritrattazzjoni ulterjuri tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell, li tagħha huma kienu talbu ritrattazzjoni taht il-Kodici tal-Procedura Civili li giet michuda bl-ispejjez kontra tagħhom.

Għalhekk l-esponenti m'hijiex sejra ittelef iz-zmien ta' din l-Onorabbli Qorti billi tiddiskuti l-provi kollha li saru fil-kawza in kwistjoni li kienu gew ezawrjentement trattati fil-petizzjoni tal-appell tal-istess esponenti. Izda billi r-rikorrenti odjerni ippruvaw jippreżżonaw il-Qorti billi semmew darbtejn ir-relazzjoni ta' ebda periti, l-esponenti ma tistax ma tirriwelax li dawk il-periti lanqas biss indunaw li l-ghalqa fiha bir, bl-iskuza li l-attrici ma kinitx indikatulhom, u kejlu l-art bhala kwadra mingħajr ma taw kaz li kienet imxattra.

Ir-rikorrenti ma kinux kapaci jsemmu lanqas cirkostanza wahda li tinkwadra ruhha fl-artikoli minnhom citati ghall-protezzjoni tad-drittijiet fondamentali tal-bniedem. Izda wrew car li l-ilment tagħhom huwa unikament li l-Qorti tal-Appell għamlet apprezzament hazin "tal-provi orali u dokumentarji," u li l-esponenti "ma rnexxilhiex li tipprova tit-titlu originali ta' akkwist," proprju meta l-Qorti tal-Appell iddikjarat hekk:

"Issa minn ezami tal-provi prodotti u partikolarmen il-kuntratt ta' divizjoni tal-14 ta' Jannar 1937, din il-Qorti hija soddisfatta *li jidher car li l-ghalqa in kwistjoni kienet tifforma parti mill-assi ereditarju ta' Maria Gandolfo Caruana Gatto."*

U iktar tard:

Kopja Informali ta' Sentenza

“Minn dan kollu din il-Qorti hija soddisfatta li l-ghalqa in kwistjoni u cioe’ dik l-ghalqa denominata ta’ Bajdun tappartjeni lill-attrici billi wirtitha minghand Maria Gandolfo Caruana Gatto.”

U dana kollu wara li l-Qorti tal-Appell stabbiliet li l-provi kollha, kif ukoll l-istess eccezzjonijiet tal-konvenuti (ir-rikorrenti odjerni), kienu juru li “ghalqa ta’ Bajdun *hemm wahda biss* u ma jirrizultax li kien hemm kontestazzjoni bejn il-kontendenti dwar l-identita’ tagħha.”

Għalhekk, u għar-ragunijiet sottomessi fir-risposta tal-Avukat Generali, m’humex applikabbi ghall-kaz ebda wieħed mill-artikoli citati mir-rikorrenti u t-talbiet tagħhom għandhom jigu respinti fit-totalita’ tagħhom, bl-ispejjeż.

Rat id-dokumenti esibiti.

Semghet lid-difensuri jittrattaw.

Rat li l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidrat illi din il-kawza hija l-aktar tappa ricenti ta’ serje ta’ proceduri gudizzjarji li saru bejn il-partijiet dwar l-art mertu tal-kawza. L-initmata Caruana Gatto kienet istitwiet kawza fil-konfront tar-rikorrent odjern fejn talbet lill-Qorti tiddikjara li l-art de quo hija proprijeta’ tagħha u konsegwentement kienet talbet l-izgħambrament tar-rikorrent odjern mill-istess għalqa. Il-Prim’ Awla tal-Qorti Civili cahdet dawn it-talbiet permezz ta’ sentenza tat-13 ta’ Marzu 2001. Minn din id-deċiżjoni gie intavolat appell li gie deciz fl-24 ta’ Settembru 2004 u li ddikjara li l-ghalqa de quo hija proprijeta’ tal-intimata Deguara Caruana Gatto.

Ir-rikorrenti odjerna kienu sussegwentement ressqu proceduri fejn talbu li l-kawza tigi ritrattata. Din it-talba giet michuda permezz ta’ sentenza tat-2 ta’ Dicembru 2005.

Fl-isfond ta’ dan l-iter għad-ding, ir-rikorrenti issa qeqhdin jilmentaw bi ksur tad-drittijiet fondamentali tagħhom kif protetti fl-Art 37 tal-Kostituzzjoni ta’ Maltau fl-Art. 1 tal-Ewwel Protocol tal-Konvenzjoni in kwantu għall-protezzjoni minn privazzjoni ta’ proprijeta’ u tat-tgawdija

pacifika tal-proprieta' u jilmentaw ukoll bi ksur tal-Art 39 tal-Kostituzzjoni u l-Art. 6 tal-Ewwel Protocol tal-istess Konvenzjoni in kwantu għad-dritt tagħhom għal smiegh xieraq.

Protezzjoni minn privazzjoni ta' proprieta' u tat-tgawdija pacifika tal-proprieta'

Ir-rikorrenti odjerni jibbazaw l-ilment tagħhom fuq l-apprezzament li għamlet il-Qorti tal-Appell tax-xhieda prodotti fil-kawza u tar-rapporti li saru. F'dan il-kuntest, il-Qorti ma tistax ma tenfasizzax illi s-sede kostituzzjonali ta' dawn il-Qrati ma tistax tintuza bhala tappa ta' appell ulterjuri u cioe' ta' appell minn appell. Huwa dak li effettivament qed jittentaw jagħmlu r-rikorrenti permezz ta' dawn il-proceduri. Is-sentenza ta' l-Onorabbi Qorti tal-Appell m'ghogbithomx. Dan pero', ma jiggustifikax allegazzjoni ta' komportament skorrett.

Art 37 (2) (h) tal-Kostituzzjoni jiprovo illi:

“ (2) Ebda haga f'dan l-artikolu ma għandha tiftiehem li tolqot l-ghemil jew hdim ta' xi ligi sa fejn tiprovo għat-tehid ta' pussess jew akkwist ta' proprieta' -

(h) Fl-ezekuzzjoni ta' sentenzi jew ordnijiet ta' qrati.”

Kieku tehid ta' proprieta' in forza ta' sentenza tal-Qorti kellu jitqies bhala ksur tad-dritt fondamentali kif sancit fl-Art. 37 tal-Kostituzzjoni twassal ghall-konkluzjoni li kull decizjoni ta' dawn il-Qrati rigwardanti proprieta' tkun miftuha ghall-proceduri kostituzzjonali, li tkun din assurdita' estrema.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti tqis infondat l-ilment tar-rikorrenti li huma gew privati mit-tgawdija tal-proprieta' privata.

Nuqqas ta' smiegh xieraq kif protett b'Art. 39 tal-Kostituzzjoni u Art. 6 tal-Konvenzjoni

Kopja Informali ta' Sentenza

Ir-rikorrenti jsejsu dan l-ilment fuq il-fatt li l-Qorti tal-Appell skartat rapport tal-periti teknici minghajr ma stqarret, skond huma x'kienu l-oggezzjonijiet fir-rigward.

Qari akkurat tas-sentenza jwassal ghall-konkluzjoni tal-infondatezza ta' din l-allegazzjoni (Ara in partikolari pagni 13 sa 15 tal-istess).

Il-Qorti, u dan ghar-rigward taz-zewg ilmenti tar-rikorrenti qed tikkonsidra ukoll illi:

Permezz tan-nota tagħhom tat-18 ta' Awissu, ir-rikorrenti odjerni, fuq talba tal-Qorti intalbu jelenkaw dawk il-fatti li skond huma rrizultaw fil-lezzjonijiet minnhom ilmentati. Minn ezami akkurat ta' dawn il-fatti jirrizulta li esenzjalment dak li jilmentaw minnhom huwa apprezzament tal-provi li għamlet il-Qorti tal-Appell. Ma jistgħux jitqiesu mod iehor.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tħad it-talbiet kollha tar-rikorrenti.

L-ispejjez jithallsu mill-istess rikorrenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----